

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de Silvia Furtună, reprezentată de avocatul Veaceslav Roșca,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Silvia Furtună împotriva Cooperativei agricole de producție și consum „Răzvin” (radiată la 10 martie 2022), Cultul Religios Biserica Creștină Adventistă de Ziua a Șaptea din Republica Moldova, Societății Comerciale „Viorais Plus” Societate cu Răspundere Limitată, Maria Bîcu, Elizaveta Cecoi, Agafia Fleghel și Ion Fleghel (decedați, succesori nu există), Ilie Neaga, Irina Baltaga (decedată, succesori Parascovia Chiosa), Diomid Reu (decedat, succesori Liubovi Lozinschi), Gheorghii Sula (decedat, succesori nu există), Ivan Vartic (decedat, succesori Eudochia Vartic), Ivan Bîcu (decedat, succesori Ilia Bîcu), intervenienți accesorii Agenția Proprietății Publice, Instituția Publică „Cadastrul bunurilor imobile” și Primăria Răzeni, r-nul Ialoveni, cu privire la separarea patrimoniului, declararea nulității actelor juridice,

și acțiunea reconvențională înaintată de Societatea Comercială „Viorais Plus” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Silviei Furtună, intervenienți accesorii Maria Bîcu, Elizaveta Cecoi, Agafia Fleghel și Ion Fleghel (decedați, succesori nu există), Ilie Neaga, Irina Baltaga (decedată, succesori Parascovia Chiosa), Diomid Reu (decedat, succesori Liubovi Lozinschi), Gheorghii Sula (decedat, succesori nu există), Ivan Vartic (decedat, succesori Eudochia Vartic), Ivan Bîcu (decedat, succesori Ilia Bîcu), Agenția Proprietății Publice, Instituția Publică „Cadastrul bunurilor imobile” și Primăria Răzeni, r-nul Ialoveni, cu privire la recunoașterea în calitate de cumpărător de bună credință,

împotriva încheierii din 24 septembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău,

(Dosarul nr. 2r-499/24

NR. PIGD 2-13077600-01-2r-09122024)

Cererea de apel restituită în conformitate cu art. 369 alin. (1) din Codul de procedură civilă, din motiv că a fost depusă în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen. Instanța de apel nu are dreptul să efectueze ex officio repunere în termen a apelului în lipsa unei cereri

Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni, jud. C. Albu
Curtea de Apel Chișinău, jud. A. Panov, N. Mămăligă, A. Malîi

12 martie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de Silvia Furtună, reprezentată de avocatul Veaceslav Roșca,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Ion Malanciuc,

Oxana Parfeni, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. Prin hotărârea din 30 aprilie 2024 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Silvia Furtună, ca fiind neîntemeiată și respinsă cerere acțiunea reconvențională înaintată de SC „Viorais Plus” SRL, ca fiind neîntemeiată (f. d. 166-167, vol. III).

2. La 24 iunie 2024, prin intermediul oficiului poștal, Silvia Furtună, reprezentată de avocatul Veaceslav Roșca, a declarat apel împotriva hotărârii din 30 aprilie 2024 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu remiterea cauzei spre rejudecare în primă instanță (f. d. 169-172, vol. III).

3. Prin încheierea din 11 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat apelantei termen de 5 zile calendaristice din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză pentru prezentarea originalului dovezii de achitare a taxei de timbru în sumă de 200 de lei. Totodată, s-a explicat apelantei că cererea de înlăturare a neajunsurilor urmează a fi înregistrată în Direcția Evidență și Documentare Procesuală a Curții de Apel Chișinău în termenul stabilit, iar în caz dacă nu va lichida neajunsurile indicate, cererea de apel va fi restituită (f. d. 176-179, vol. III).

4. Prin încheierea din 24 septembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost restituită cererea de apel depusă de Silvia Furtună, reprezentată de avocatul Veaceslav Roșca, împotriva hotărârii din 30 aprilie 2024 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, ca fiind tardivă (f. d. 183-188, vol. III).

5. La 25 noiembrie 2024, prin intermediul oficiului poștal, Silvia Furtună, reprezentată de avocatul Veaceslav Roșca a declarat recurs împotriva încheierii din 24 septembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău,

solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii recurate, cu restituirea cauzei spre rejudecare în aceeași instanță (f. d. 195-198, vol. III).

6. În motivarea recursului, Silvia Furtună, reprezentată de avocatul Veaceslav Roșca a indicat că nu a luat parte la pronunțarea hotărârii, astfel nu a cunoscut despre hotărârea pronunțată. Totodată a indicat că instanța de apel prin încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel, a acordat apelantei termen pentru prezentarea originalului dovezii de achitare a taxei de timbru, însă nu și pentru prezentarea apelului suplimentar în care ar urma să solicite eventuala repunere în termen.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

7. Art. 425 din Codul de procedură civilă stipulează:

Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

8. Art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

(3) Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

9. Art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă:

Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept:
a) să respingă recursul și să mențină încheierea;

10. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

11. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

12. Art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă:

(1) Termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

(3) Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

13. Art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă:

(1) Persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

(3) La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

(4) Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

14. Art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă:

(1) Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă:

b) apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen;

15. Art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

(3) Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

16. Art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

(1) Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

17. Art. 75 alin. (4) din Codul de procedură civilă:

(4) Actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sînt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpa reprezentantului este echivalentă culpei părții.

MOTIVAREA INSTANȚEI

18. Cu referire la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată constată că recurenta s-a conformat prevederilor art. 425 din Codul de procedură civilă, indicat la pct. 7 al prezentei încheieri și a depus în termen recursul, or, copia încheierii recurate a fost expediată la 11 noiembrie 2024 la adresa electronică a reprezentantului acestuia, avocatului Veaceslav Roșca – casalex@mail.ru, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică (f. d. 189-190, vol. III), iar cererea de recurs a fost depusă la 25 noiembrie 2024 (f. d. 195-198).

19. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, în condițiile speței respective, termenul de declarare a apelului este de 30 zile, de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

20. Completul de judecată stabilește că instanța de fond a examinat cauza civilă în procedură contencioasă generală, potrivit normelor prevăzute Codul de procedură civilă.

21. Materialele cauzei civile atestă că la 18 iunie 2024 instanța de fond a expediat copia dispozitivului hotărârii din 30 aprilie 2024 a Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni (f. d. 166-167), la adresa electronică a reprezentantului apelantului, avocatului Veaceslav Roșca – casalex@mail.ru, indicată ca adresă de contact în mandatul avocatului seria MA nr.1464961 din 02 august 2019 (f. d. 226, vol. II), circumstanță ce se atestă prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele dosarului (f. d. 168, vol. III).

22. Conform art. 75 alin. (4) din Codul de procedură civilă, enunțat la pct. 17 al prezentei încheieri, statuează că actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sânt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. *Culpa reprezentantului este echivalentă culpei părții.*

23. În situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 30 aprilie 2024, în temeiul art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu data de 01 mai 2024 și a expirat la data de 30 mai 2024 (zi de joi).

24. În context, instanța de apel justificat a reținut că Silvia Furtună, reprezentată de avocatul Veaceslav Roșca a declarat apelul la 24 iunie 2024 (zi de luni) în afara termenului legal.

25. La depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 30 aprilie 2024 a Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni, apelanta/recurentă n-a solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului.

26. Completul de judecată subliniază că, repunerea în termen pentru declararea apelului putea fi soluționată de către instanța de apel doar în condițiile în care Silvia Furtună, reprezentată de avocatul Veaceslav Roșca, ar fi formulat o cerere de repunere în termen cu prezentarea probelor pertinente și admisibile în justificarea acestei omisiuni, ceea ce la caz lipsește.

27. Prin urmare, instanța de apel corect a reținut că Silvia Furtună,

reprezentată de avocatul Veaceslav Roșca, nu a solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului, în temeiul art. 116 din Codul de procedură civilă. Or, instanța de apel nu are dreptul să efectueze ex officio repunere în termen a apelului, în lipsa unei astfel de cereri formulate de către apelantă în condițiile art.116 din Codul de procedură civilă, enunțat la pct.13 al prezentei încheieri.

28. Completul de judecată remarcă că prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

29. Instanța de recurs notează că omiterea termenului legal de declarare a apelului nu poate fi imputat instanței de judecată, dat fiind faptul că în sensul art. 56 alin. (3) și 61 din Codul de procedură civilă, enunțat la pct. 15, 16 al prezentei încheieri, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

30. Completul de judecată accentuează că legiuitorul, prin stabilirea unui termen de declarare a apelului, a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

31. Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art.13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurenta și-a neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

32. Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 24 septembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost emisă în

concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt lipsite de substanță, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și a menține încheierea recurată.

33. Ținând cont de cele expuse *supra* și în temeiul art. 424 alin. (2), 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererea de recurs depusă de Silvia Furtună, reprezentată de avocatul Veaceslav Roșca.

Menține încheierea din 24 septembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Silvia Furtună împotriva Cooperativei agricole de producție și consum „Răzvin” (radiată la 10 martie 2022), Cultul Religios Biserica Creștină Adventistă de Ziua a Șaptea din Republica Moldova, Societății Comerciale „Viorais Plus” Societate cu Răspundere Limitată, Maria Bîcu, Elizaveta Cecoi, Agafia Fleghel și Ion Fleghel (decedați, succesori nu există), Ilie Neaga, Irina Baltaga (decedată, succesori Parascovia Chiosa), Diomid Reu (decedat, succesori Liubovi Lozinschi), Gheorghii Sula (decedat, succesori nu există), Ivan Vartic (decedat, succesori Eudochia Vartic), Ivan Bîcu (decedat, succesori Ilia Bîcu), intervenienți accesorii Agenția Proprietății Publice, Instituția Publică „Cadastrul bunurilor imobile” și Primăria Răzeni, r-nul Ialoveni, cu privire la separarea patrimoniului, declararea nulității actelor juridice, și acțiunea reconvențională înaintată de Societatea Comercială „Viorais Plus” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Silviei Furtună, intervenienți accesorii Maria Bîcu, Elizaveta Cecoi, Agafia Fleghel și Ion Fleghel (decedați, succesori nu există), Ilie Neaga, Irina Baltaga (decedată, succesori Parascovia Chiosa), Diomid Reu (decedat, succesori Liubovi Lozinschi), Gheorghii Sula (decedat, succesori nu există), Ivan Vartic (decedat, succesori Eudochia Vartic), Ivan Bîcu (decedat, succesori Ilia Bîcu), Agenția Proprietății Publice, Instituția Publică „Cadastrul bunurilor imobile” și Primăria Răzeni, r-nul Ialoveni, cu privire la recunoașterea în calitate de cumpărător de bună credință.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni